

موج تحول در سریال سازی

چهره

منفی اما محبوب

شاید شهرام عبدلی را بیشتر با نقش منفی که در سریال «خط قرمز» داشت به خاطر بباوریم اما در سال های گذشته، نقش های متنوع تری را ایفا کرده بود. زمانی که

این بازیگر تلویزیون درگذشت، تیتربریخی از رسانه ها به سمت بازی های ضدقهرمانانه ای بود که از خود به جا گذاشته بود. او در این سال ها در فیلم و سریال های زیادی به ایفای نقش پرداخته بود و بازی های متنوعی داشت اما هنوز هم نقش منفی او در سریال خاطره انگیز خط قرمز به یاد بسیاری از مخاطبان مانده است. جالب اینجاست که قاسم جعفری، کارگردان خط قرمز در خاطره ای گفته بود که مرحوم عبدلی هنگام فیلمبرداری سکانس مرگش، زیر بار نفرت و اصرار داشت تا ته قصه بماند و زود کشته نشود.

برای تماشای بازی زنده یاد عبدلی کیو آر کد را اسکن کنید

هویت

مادر سوجان و هویت محوری

در طول چند سال گذشته مسأله هویت محوری و توجه به اقوام مورد تاکید بیشتر رسانه ملی بوده کما این که در تولید و پخش مجموعه نون خ هم

همین مسأله مورد تاکید بوده. بعد از پخش این مجموعه و استقبالی که مخاطب از آن داشت، توجه به این حوزه بیشتر شد. حالا با خبرهایی که از آماده شدن مجموعه مادر سوجان به گوش می رسد، می توان گفت این مسیر ادامه دارد. مادر سوجان را از این منظر می توان منطبق بر اهداف هویت محوری سازمان صدا و سیما دانست که فرهنگ مردم گیلان را در خلال روایت تاریخ معاصر، به تصویر می کشد. در واقع، ماجرای اصلی سریال و اتفاقاتش در دهه ۵۰ می افتد اما در فلاش بک ها به سال ۱۳۱۰ برمی گردد و بخش هایی از آن سال ها را به تصویر می کشد. قصه این مجموعه در چند فصل مقابل چشم مخاطبان قرار می گیرد. «سوجان» با محوریت شخصیت مقاوم زن ایرانی و توجه به نهاد خانواده، می تواند از چند زاویه، مسأله هویت ایرانی را روایت کند. این سریال روایتگر قصه زندگی سوجان، دختری گیلانی از دوره نوجوانی تا دوران مادری و مادر بزرگی اوست و در همین دوران بخش های مهمی از تاریخ معاصر ایران و گیلان روایت می شود. این مجموعه را باید در ادامه تولیدات رسانه ملی برای نمایش فرهنگ ایرانی و هویتی دانست.

قاب

تنوع لوکیشن

شاید اگر پیش از این کانال های تلویزیونی را جست و جو می کردیم، بیشترین چیزی که در سریال ها می دیدیم، همان قاب های همیشگی بود که سریال های آپارتمانی را می ساخت. چیزی که باعث می شد تا مخاطب قصه های تلویزیونی را در همان قاب محدود تصاویر آپارتمانی ببیند. هرچند که همین قاب ها روزگاری در زمان پخش

برای تماشای بخشی از سریال نون خ کیو آر کد را اسکن کنید

سپیده اشرفی

روزنامه نگار

در صفحه پیش رو از برخی زوایای تازه به مسأله تولید سریال های تلویزیونی نگاه کردیم که شاید برای مخاطبان قابل توجه بوده و تا به حال به آن کمتر توجه کرده باشند.

ژانر

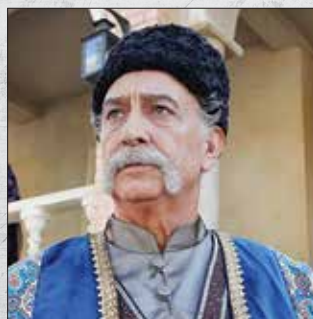
تنوع در تولید

از جمله مسائلی که در سال های گذشته بیشتر از قبل به آن توجه شده، ژانرهای است که در آن تولید محتوا شده است. حتی اگر فقط بخواهیم به مجموعه های تلویزیونی نگاه کنیم، این تنوع ژانر را به خوبی می توان مشاهده کرد. از تولید و پخش مجموعه های پلیسی گرفته تا مجموعه هایی با رنگ و بوی امنیتی که هر کدام بخشی از سلیقه مخاطبان را تامین کرده اند. اگر قدری دقیق تر به این مسأله نگاه کنیم، خواهیم دید که در سال های پیش از این، تولید سریال محدود به چند ژانر خاص بود.

یادآوری

خستگی ناپذیر مثل پاک نیت

محمود پاک نیت از همان زمانی که نقش حسام بیگ رادر «روزی روزگاری» بازی کرده بود، توانست با آن سبیل تابدار و بیانی که داشت، توانمندی خود برای بازی در نقش خان ها را نشان دهد. او در چند سال گذشته بیشتر در این نقش ها بازی کرده و می توان رد و نشانی از بازی او در نقش خان و در مجموعه هایی مثل آتش و باد و گیل دخت گرفت.

برای تماشای بخشی از سریال آتش و باد کیو آر کد را اسکن کنید

سریال های هویت محور

فاطمه عودباشی

سردبیر
قاب کوچک

واقعیت این است که فیلم ها و سریال ها فارغ از کارکردهای سرگرم کنندگی و تامین برنامه، می توانند معیار و متغیری برای بررسی تحولات اجتماعی - فرهنگی در یک سیر تاریخی خاص باشند. بنابراین نباید ساخت سریال های تلویزیونی را دست کم گرفت، چرا که مخاطبان از سریال تاثیر می گیرند، حتی به واسطه تماشای سریال های تلویزیونی می توان به تصویری دقیق و واقع گرایانه از سیر تحولات خانوادگی در ایران دست پیدا کرد و از این طریق می توان به فهم بهتر چالش های خانوادگی و حل مسائل آن کمک کرد. به شرط آن که نگاه کارگردان به مجموعه های خانوادگی تلویزیون داشته باشیم و از توجه به جزئیات کار غافل نشویم.

به همین دلیل رئیس رسانه ملی از دو سال پیش به موضوع هویت محوری و عدالت گستری در ساخت سریال های تلویزیون تاکید کرده است که سازندگان آثار نمایشی به این موضوع توجه کنند تا محتوای سریال ها به گونه ای باشد که برای مخاطبان کاربردی باشد، نه این که صرفاً آنها را سرگرم کند، زیرا خانواده از اصلی ترین بنیان های شکل گیری هر جامعه ای محسوب می شود.

افراد آموزش های اولیه را در بستر خانواده کسب می کنند. از همین رو برای جامعه، «خانواده» عنصری کلیدی محسوب می شود؛ به همین دلیل رئیس رسانه ملی در بازدید از سریال های تلویزیونی مرتب به کارگردانان و تهیه کنندگان تاکید دارد که سریال ها به دور از سیاه نمایی، نمایشگر واقعیات جامعه باشد، ضمن این که سازندگان از پایان های باز خودداری کرده و می کوشند با پایان بندی صحیح، یک بسته شکیل به لحاظ محتوایی را در اختیار مردم بگذارند. علاوه بر آن در ساخت آثار، شیوه بیان، ساختار و فرم، عوامل تعیین کننده و تاثیرگذاری بر میزان توجه مخاطب است و نباید جذابیت های فرمی در ساخت یک اثر مورد غفلت واقع شود.

در واقع رسانه ملی همچون دانشگاه ملی است و بر همین اساس در دوره جدید مبنای تحول رسانه ملی براساس دو اصل هویت محوری و عدالت گستری است. بنابراین با تغییرات مناسب و درخور، قالب برنامه ها، تولیدات و سریال های تلویزیون، تحولات محتوایی در دستور کار این رسانه قرار گرفته شده و در سریال های تلویزیونی اجرایی شده است. اگر نگاهی به حجم تولیدات دو سال گذشته در عرصه سریال سازی داشته باشیم، متوجه خواهیم شد این روند با جدیت و قاطعیت اجرایی می شود تا مخاطبان شاهد تولید مجموعه های استاندارد و ارزشمند تاریخی، دینی، مذهبی، خانوادگی، اجتماعی، طنز، کمدی، پلیسی و... باشند.

از دیگر نکات قابل تامل، تولید انواع سریال در ژانرهای مختلف است. در حال حاضر سریال های «محرمانه» در ژانر پزشکی و امنیتی، «سرزمین مادری» در گونه تاریخ معاصر و... روی آنتن است که نشان می دهد مدیران علاقه مندند روی آنتن آثاری در ژانرهای گوناگون باشد تا پاسخگوی سلیق متفاوت بینندگان شوند. اکنون سریال هایی دینی، تاریخی، اجتماعی و... مراحل ساخت را سپری می کنند. به همین دلیل در این شماره از پرده نگاهی به سریال هایی انداخته ایم که مراحل تولید را سپری می کنند. همچنین با فریده سپاه منصور، هنرمند پیشکسوت هم گفت و گو کردیم و مروری بر برنامه خاطره انگیز «صبح جمعه با شما» داشتیم که در کنار دیگر مطالب خواندنی می توانید مطالعه کنید.